

VÆLG DET RIGTIGE SLUKNINGSUDSTYR

Det rigtige slukningsudstyr er afgørende for at udføre både effektiv og sikker brandslukning.

Alle brandslukkere er gode til noget, og de har alle deres begrænsninger og følgeskader efter brug. Materialet, der er i brand, er afgørende for hvilket slukningsredskab, du bør anvende, og hvilke du skal undgå. Det bliver du klogere på herunder.

BRANDKLASSER

Brande opdeles i forskellige brandklasser, afhængigt af hvilket materiale, der er i brand. Materialet afgør hvilket slukningsredskab, du bør anvende – og også hvilke du skal undgå.

Materiale i brand	Brandtæppe	Pulver-slukker	Vandslukker	CO ₂ ildslukker	Universalslukker	112 Brandslukker
Faste stoffer	✓	✓	✓		✓	✓
Væske		✓		✓	✓	✓
Gasser		✓				
Friture/fedt	✓				✓	✓
Person/dyr	✓		✓		✓	✓
El-artikler*				✓		

* Både pulverlukker, vandslukker, universalslukker og 112 Brandslukker er godkendt til slukning af elektriske anlæg med op til 1000V på mindst 1 meters afstand, men vi anbefaler en CO₂ ildslukker til formålet.

FORDELE OG ULEMPER

Alle brandslukkere har fordele og ulemper, og deres forskellige indhold/slukningsmiddel giver forskellige slukningsegenskaber, og forskellige følgeskader efter brug. Effektiv og sikker brandslukning kræver derfor det rette slukningsmiddel.

Læs om pulverlukkeren, vandslukkeren, CO₂ ildslukkeren, 112 brandslukkeren og universalslukkeren her, og bliv klogere på, hvilken brandslukker, der er bedst til dit formål.

Nederst finder du et overblik over de forskellige brandslukkeres følgeskader.

Pulverslukker:

Pulverslukkeren slukker effektivt mange typer brande og er således et godt slukningsredskab til brug i mange forskellige sammenhænge.

Slukningsmidlet er pulver. Ilden slukkes ved, at der sprøjtes et lag fint, hvidt pulver ud over området, der udføres brandslukning på, og pulveret kvæler ilden.

Pulveret er ikke farligt, men det sviner, og det efterlader et rengøringsarbejde, der kan kræve professionel hjælp. I nogle tilfælde vil pulveret ødelægge inventar og tekstiler.

Hvis pulverslukkeren anvendes på elektronik og elinstallationer, kræver det efterfølgende en meget grundig rengøring. Hvis pulveret ikke fjernes, kan det trænge ind i elinstallationerne og skabe fugt og rust, der i sidste ende kan resultere i kortslutninger.

Vandslukker:

Vandslukkerens helt store fordel er, at vand er ufarligt for mennesker, dyr og miljø – derfor er vandslukkeren et godt valg, hvis der skal udføres slukningsarbejde på en person eller et dyr eller i nærheden af mennesker. Den er også et godt valg, hvis brandslukkeren skal hænge et sted, hvor der færdes mange mennesker, eller et sted hvor nogen kan komme til at tage den i brug uden der er brand – eksempelvis på en skole. Vand sviner ikke, og vandslukkeren giver således ikke følgeskader på samme måde som pulverslukkeren.

Brug ikke vandslukkeren på elinstallationer og brændende væsker. Vandet kan føre til skader og kortslutninger, og så kan vand lede strøm – det betyder, at du risikerer at få stød, hvis du bruger vandslukkeren mod elinstallationer.

Du skal undgå at bruge vandslukkeren på brændende væsker, da det kan give eksplosioner i væsken, der kan være til skade for dig eller andre i nærheden.

CO₂ Ildslukker:

En CO₂ Ildslukker er meget effektiv, hvis du bruger den til de rigtige typer brande, men den kan være farlig, hvis du bruger den forkert.

Ilden slukkes ved at der sprøjtes CO₂ på branden; CO₂ har en afkølende effekt, og det kvæler ilden ved at fjerne ilten fra området.

En CO₂ Ildslukker er særligt effektiv ved elektronikbrande – det kan være ved ladestationer, i teknikrum, i medicinsk udstyr eller i og omkring andre maskiner. CO₂ skader ikke elinstallationer, som andre typer brandslukkere gør, og CO₂ kan heller ikke lede strøm som fx vand, og du undgår derfor at få stød under slukningsarbejdet.

En CO₂ Ildslukker sviner ikke på samme måde som en pulverslukker, hvilket reducerer følgeskaderne i den henseende. De kølende og kvælende effekter af CO₂ kan dog give andre følgeskader.

Anvend aldrig en CO₂ Ildslukker til at slukke brand i en person. Ildslukkeren køler ned til -78 °C, og den kvæler ilden ved at fjerne ilten. At den fjerner ilten, kan være risikabelt, hvis den anvendes i mindre rum eller i biler – der skal være tilstrækkeligt ilt i rummet til, at brugeren har ilt under hele slukningsarbejdet.

En CO₂ Ildslukker egner sig ikke til brande i faste stoffer og væske, olie og fedt, da den ikke kan slukke gløder, og den nedkølede effekt på væsker er begrænset – det betyder, at disse typer brande hurtigt vil

kunne antænde igen. En CO₂ Ildslukker er desuden mindre effektiv ved udendørsbrug, da dens særlige slukningsegenskab er, at CO₂ kvæler ilten – ved udendørsbrug vil der hele tiden tilføres ny ilt, hvilket reducerer slukningseffekten.

Universal Brandslukker:

En Universal Brandslukker udmærker sig ligesom 112 Brandslukkere ved at være effektiv ved mange typer brande, samtidig med at den tilfører minimale følgeskader ved brug, sammenlignet med mange andre brandslukkere på markedet.

En Universal Brandslukker slukker effektivt brande i blandt andet faste stoffer, væsker, friture og personer.

Ulempen ved en Universal Brandslukker er, at den har en højere pris end andre brandslukkere – til gengæld ruster den dig også til slukning af mange forskellige typer brande, og du behøver ikke bekymre dig om at vælge det rette slukningsmiddel til en given brand. Når nødsituationen opstår, er det godt at have en Universal Brandslukker ved hånden.

112 Brandslukker:

En 112 Brandslukker udmærker sig ved at være et effektivt slukningsmiddel til mange typer brande, og ved at tilføre minimale følgeskader ved brug.

En 112 Brandslukker er effektiv til brande i blandt andet faste stoffer, i væsker, i friture og i personer. Det gør den brugbar i mange situationer i både private hjem og på forskellige typer arbejdspladser samt i biler. Forsikringselskaberne har godkendt 112 Brandslukkeren som et alternativ til en 2 kg pulverslukker i veteranbiler og klassiske biler.

Brandslukkeren er lavet som en spray, hvilket gør den nem at betjene for både børn og voksne. Det giver mulighed for hurtig handling i en nødsituation.

FØLGESKADER:

Der vil altid være følgeskader efter brand og brandslukning – det kommer vi ikke udenom.

Forskellige slukningsmidler har forskelligt indhold og dermed forskellige følgeskader. Et brandtæppe, der ikke har noget indhold, giver i sig selv ingen følgeskader ved slukningsarbejdet.

Pulverslukkeren indeholder, som navnet antyder, pulver, som den spreder i et fint lag under slukningsarbejdet. Det hvide pulver sviner, og det kan kræve professionel rengøring. Du risikerer, at pulveret ødelægger tekstiler og inventar, og på sigt også forårsager skader på elinstallationer.

Vandslukkeren giver følgeskader på inventar, der ikke tåler vand – herunder elektronik.

En **CO₂ Ildslukker** fjerner ilten og har en kølende effekt på det område, den anvendes på. Den må derfor aldrig bruges til at slukke brand i en person eller et dyr.

Vælger du en **112 Brandslukker** eller en **Universal Brandslukker**, får du en brandslukning, som sammenlignet med øvrige brandslukkere har minimale følgeskader.